

Arkiv	FE-140
Sak	13/674
Saksbehandler	Ståle Kongsvik
Dato	31.05.2016

Saksnummer	Utvalg/komite	Møtedato
003/16	Administrasjonsutvalget	07.06.2016
039/16	Formannskapet	07.06.2016
020/16	Kommunestyret	16.06.2016

KOMMUNEREFORMEN - AVSLUTTENDE BEHANDLING

Rådmannens forslag til vedtak:

1. Med bakgrunn i resultatet av folkeavstemningen om kommunereformen 30.05.16 vedtar kommunestyre at Lund fortsetter som egen kommune.
2. Dersom fylkesmannen i Rogaland ikke innstiller på at Lund kommune fortsetter som egen kommune, så går Lund kommunestyre inn for sammenslåing med Flekkefjord kommune. Dette med bakgrunn i de inngåtte intensjonsavtaler, notat til formannskapet 25.05, samt resultatet av folkeavstemningen 30.05.16.

07.06.2016 Administrasjonsutvalget

Møtebehandling:

Ved votering ble rådmannen sin innstilling:

Pkt. 1: Vedtatt med 7 mot 1 stemme (H)

Pkt. 2: Falt med 6 mot 2 stemmer (Ragnhild Kjørmo og Svanhild Kittang stemte for rådmannen sin innstilling)

ADM-003/16 Vedtak:

1. Med bakgrunn i resultatet av folkeavstemningen om kommunereformen 30.05.16 vedtar kommunestyre at Lund fortsetter som egen kommune.

07.06.2016 Formannskapet

Møtebehandling:

Ragnhild Kjørmo fremmet rådmannen sin innstilling til formannskapet pkt. 2.

Ved votering ble administrasjonsutvalget sin innstilling pkt 1 vedtatt med 4 mot 1 stemme (H)
Ved votering falt Ragnhild Kjørmo sitt forslag med 4 mot 1 stemme (FrP)

FS-039/16 Vedtak:

1. Med bakgrunn i resultatet av folkeavstemningen om kommunereformen 30.05.16 vedtar kommunestyre at Lund fortsetter som egen kommune.

16.06.2016 Kommunestyret

Møtebehandling:

Ved votering ble formannskapet sin innstilling vedtatt med 18 mot 3 stemmer (2H+1FrP)

KS-020/16 Vedtak:

1. Med bakgrunn i resultatet av folkeavstemningen om kommunereformen 30.05.16 vedtar kommunestyre at Lund fortsetter som egen kommune.

SAKSOPPLYSNINGER:

Stortinget har vedtatt at det skal gjennomføres en kommunereform. Formålet med reformen er å skape større og mer robuste kommuner – med tanke på å håndtere fremtidens velferdsoppgaver på en god måte.

Kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner satte 03.01.14 ned et hurtigarbeidende ekspertutvalg den foreslo kriterier som har betydning for oppgaveløsningen i kommunene. Regjeringen sa da videre at (moment hentet fra dept. sin informasjon):

- *Kommunereformen skal legge til rette for at kommuner slår seg sammen til større, robuste enheter som samsvarer bedre med de naturlige bo- og arbeidsmarkedsregionene som har utviklet seg over tid.*
- *Reformen skal legge til rette for at alle kommuner skal kunne løse sine lovpålagte oppgaver selv.*
- *Større og mer robuste kommuner vil gjøre at dagens oppgaver kan løses med mindre behov for interkommunale løsninger og statlig detaljstyring.*
- *Større kommuner vil også kunne tildeles flere oppgaver, noe som vil gi økt makt og myndighet til kommunene.*
- *Større kommuner vil styrke forutsetningene for en helhetlig og samordnet samfunnsutvikling, herunder arealplanlegging, transport, næring, miljø og klima ved at større områder og befolkningsgrunnlag kan sees i sammenheng.*

Saksutredningen kunne vært svært omfattende, men en velger å basere seg på følgende forhold:

- Prospektet «Vår Nye Kommune» I - revidert 02.03.16 – har forhandlingsutvalgene i Eigersund, Lund og Sokndal kommune blitt enige om at fremtidens velferdsoppgaver lettere løses i fellesskap.
- Prospektet "Ny kommune Flekkefjord Lund"
- Rådmannens utredning av "null alternativet", det vil si at Lund fortsetter som egen kommune.

Disse dokumentene er vedlagt.

I tillegg er følgende dokumenter vedlagt:

- Saksutredning fra Eigersund kommune om prospektet «Vår Nye Kommune»
- Notat til formannskapet 25.05.16
- Protokoll fra folkeavstemningen 30.05.16
- Momentliste i førebuingane fram til endeleg vedtak om ny kommunestruktur, med svar frå rådmannen.

Saken har vært til behandling i kommunestyre og formannskap flere ganger siste året, og følgende vedtak er fattet:

12.03.15 gjorde kommunestyret følgende vedtak i sak KS-014/15:

1. Lund kommune ønsker å bestå som egen kommune.
2. Lund kommune deltar likevel i utredningsarbeid sammen med de andre Dalane-kommunene for å få et kunnskapsgrunnlag i forkant av en eventuell kommunestruktur-/sammenslåingsdebatt.
3. Lund kommune er også positive til en utredning mot Lister kommunene.
4. Lund kommune inviterer innbyggerne til informasjons og dialogmøte om kommunesammenslåing.

18.06.15 gjorde kommunestyret følgende vedtak i KS-038/15:

1. Kommunestyret ber forhandlingsutvalget gå i forhandlinger med følgende kommuner: Bjerkreim, Sokndal, Eigersund / Flekkefjord / Lister kommunene.
2. Kommunestyret nedsetter et forhandlingsutvalg bestående av ordfører, varaordfører og gruppeleder for største opposisjonsparti, rådmannen er med som sekretær. Formannskapet er referansegruppe for forhandlingsutvalget. Forhandlingsutvalget må utarbeide en intensjonsplan med mål for sammenslåing og blant annet avklare:
  - a. Kommunnavn og kommunevåpen
  - b. Kommunesenter
  - c. Hva skal kommunesenteret inneholde (funksjoner)
  - d. Prinsipper for organisering av den nye kommunen
  - e. Tjenester som fortsatt skal være lokalisert i ulike lokalsamfunn
  - f. Økonomi – (pensjonsforpliktelser, gjeld, fond, investeringer med utbytte, vedlikeholdsgrad av bygninger .....)
  - g. Ansatte / medvirkning
3. Intensjonsplanen forelegges kommunestyret for endelig godkjenning.
4. Metode og tidspunkt for innbyggerinvolvering
  - a. Folkemøter siste halvdel av september 2015 og vinteren 2016
  - b. Fokusgrupper med ulike innbyggergrupper som gir innspill til forhandlingsutvalget.
5. Eventuelt forhandlingsresultat legges ut for rådgivende folkeavstemning

03.12.15 gjorde kommunestyret følgende vedtak i KS-070/15:

1. Kommunestyret ber forhandlingsutvalget gå i forhandlinger med de andre kommunene i Dalane i tråd med kommunestyrets vedtak i KS sak 038/15 og vedlagte " Notat ang kommunereformen – Dalane kommune".
2. Kommunestyret ber rådmannen innen 15.04.16 utrede "null – alternativet", det vil si at Lund kommune består som egen kommune. Dette for å sikre at "Null alternativet" blir ett av mulige alternativ ved folkeavstemningen våren 2016.
3. Dersom vertskommune modellen i Lister 3 utredningen ikke fører frem til en endelig avtale, åpnes det opp for at Lund kommune kan gå i forhandlinger om sammenslåing med en eller flere av kommunene Flekkefjord, Kvinesdal eller Sirdal. Forhandlingsresultatet blir eventuelt ett av alternativene i folkeavstemningen våren 2016, jfr. K-vedtak 038/15 og uttalelsen fra fylkesmannen i Rogaland.
4. Det opprettes to innspillgrupper med minst tre medlemmer hver, som gir innspill til forhandlingsutvalget. Formannskapet utpeker medlemmer til gruppene.
5. Referansegruppen utvides og representeres av alle partiene.

02.02.16 gjorde formannskapet følgende vedtak i FS-003/16:

I tråd med kommunestyrets vedtak 03.12.15 sak 070/15 opprettes følgende innspillsgrupper:

1. Gruppe ungdom, med følgende representanter fra Lund felles elevråd, Sara Christine Kjørmo, Vetle Surdal og Maiken Birkeland samt det søkes en ungdom fra videregående skole eventuelt lærling i Lund kommune.
2. Gruppe næringsliv, med følgende representanter: Maj-Britt Støre, Trygve Lende fra Lund Næringsutvikling, Johannes Rasmussen og Kjell Andreas Heskestad fra Lund Bondelag.
3. Gruppene konstituerer seg selv med valgt av leder og nestleder.

10.03.2016 gjorde kommunestyret følgende vedtak i KS-007/16:

A)

1. Lund kommune gjennomfører folkeavstemning om kommunereformen 30.05.16..(:).

B) For å imøtekomme innbyggernes ønske om et tredje alternativ til folkeavstemningen 30. mai, ønsker Lund kommunestyre forhandlinger med Flekkefjord kommune med sikte på å utrede en ny kommune bestående av Lund og Flekkefjord kommuner.

20. april ble det signert intensjonsavtale mellom Flekkefjord og Lund kommune, om etablering av en ny felles kommune, med navnet Flekkefjord.

26. april ble det arrangert folkemøte på Moi med ca 210 fremmøtte. 27. april ble det arrangert folkemøter i Hovsherad og Heskestad, med til sammen ca 100 fremmøtte. Her ble de ulike alternativene gjennomgått av ordfører og rådmann, og det var anledning for publikum til å stille spørsmål og komme med innspill.

I **midten av mai** ble følgende informasjon distribuert til alle postkasser i kommunen:

Det er 3 alternativer å velge mellom: Viktige punkter i de 3 alternativene er:

Alternativ 1: Det etableres en ny kommune sammen med Eigersund og Sokndal kommune:

- Tjenestetilbudet, det vil si tjenester som f. eks barnehager, skoler, eldrecenter, nattpatrulje, NAV, helsestasjon, bibliotek, kulturskole, brannstasjon, og vedlikeholdstjenester fortsetter som i dag.
- Rådhus og administrativ ledelse plasseres i Eigersund
- Det må på sikt etableres ett nytt administrasjonsbygg. Bygget skal huse følgende funksjoner; politisk ledelse og sekretariat, kommunestyresal / formannskapssal, administrativ ledelse (rådmann, kommunalsjefer, staber)
- Fellestjenester som personal, lønn økonomi osv
- Administrasjonsbygget kan finansieres ved salg av bygningsmasse, opptak av lån, og bruk av engangsstøtte og reformtilskudd.
- Den nye kommunen skal bidra til og legge til rette for, en fremtidsrettet og bærekraftig utvikling av eksisterende tettsteder.

- Kommunen vil motta reformtilskudd og engangsstøtte på til sammen ca 55 mill kroner.
- Kommunestyret i den nye kommunen får 45 representanter, formannskapet 15.
- Det nedsettes en fellesnemnd for etablering av den nye kommunen. Nemnda har 3 medlemmer fra Sokndal, 3 medlemmer fra Lund og 7 medlemmer fra Eigersund.

Alternativ 2: Det etableres en ny kommune sammen med Flekkefjord kommune:

- Tjenestetilbudet, det vil si tjenester som f. eks barnehager, skoler, eldrecenter, nattpatrulje, NAV, helsestasjon, bibliotek, kulturskole, brannstasjon, og vedlikeholdstjenester fortsetter som i dag.
- Rådhus og administrativ ledelse, utenom teknisk etat (PNM), plasseres i Flekkefjord. Teknisk etat med ledelse plasseres i dagens rådhus på Moi.
- Den nye kommunen skal bidra til og legge til rette for, en fremtidsrettet og bærekraftig utvikling av eksisterende tettsteder.
- Kommunen vil motta reformtilskudd og engangsstøtte på til sammen ca 25 mill kroner. Disse midlene skal i størst mulig grad avsettes på fond for å sikre at midlene blir brukt til formålet (f. eks nye styringssystemer, kompetansebygging etc)
- Kommunestyret i den nye kommunen får 39 representanter, formannskapet 11.
- Det nedsettes en fellesnemnd for etablering av den nye kommunen. Nemnda har 5 medlemmer fra Lund og 5 medlemmer fra Flekkefjord.
- Samarbeidsutvalg / FAU ved skolene fungerer som nærdemokratiutvalg

Alternativ 3: Lund kommune fortsetter som egen kommune:

- En vil i størst mulig grad forsøke å videreføre dagens tjenestetilbud
- Det utbetales ingen reformtilskudd og engangsstøtte. Årlige overføringer fra staten reduseres med 2,7 mill kroner.
- Bortfall av disse inntektene må kompenseres, enten ved reduksjon i utgifter og tjenestetilbud, og/eller økning i inntektene (for eksempel økning i eiendomsskatt med 1/1000).
- Det er utfordringer knyttet til kapasitet og kompetanse.
- Nye og krevende oppgaver kan bli tillagt kommunen i fremtiden, dette kan gjøre det krevende å kunne holde fram som egen kommune.

30. mai ble det gjennomført rådgivende folkeavstemning.

Resultatet av avstemningen viser at det er flertall for at Lund fortsetter som egen kommune. Resultatene var som følger:

1. Lund etablerer en ny kommune sammen med Flekkefjord - 163 stemmer, 12,7 %
2. Lund etablerer en ny kommune sammen med Sokndal og Eigersund kommuner – 129 stemmer, 10,1 %.

3. Lund skal fortsette som egen kommune - 983 stemmer, 76,8 %.

- I tillegg var det her mulig å krysse av for alternativet; Dersom det likevel skulle bli aktuelt å etablere en ny kommune sammen med andre, vil du da velge:
  - Eigersund og Sokndal kommune - 226 stemmer, 17,7 %.
  - Flekkefjord kommune - 402 stemmer, 31,4 %.

Valgdeltakelsen var på 50,3 prosent.

Protokollen fra folkeavstemningen er vedlagt.

VURDERING:

1. Faglige vurderinger:

Faglige vurderinger: Det er mer enn 50 år siden siste kommunereform, og en kommune i dag er på mange måter noe helt annet enn det en kommune var på midten av 60 tallet. Siden den gang har de vært en betydelig en betydelig endring i mobilitet, teknologi og krav til offentlig sektor. Og det kan synes som om endringen vil fortsette; rådmann Bernhard Nilsen i Flekkefjord kommune skriver bl. annet dette i sin saksutredning om kommunereformen:

”Det er et faktum at kommunene har blitt tilført flere og flere oppgaver, og i dag utfører velferdstjenester for innbyggerne i et omfang vi aldri tidligere har sett. Selv om det neppe kan forventes at denne veksten vil fortsette like bratt de neste tiårene som de foregående, så er det lite som tyder på at kommunene vil få en mindre sentral samfunnsrolle fremover.

Selv om det kan tenkes modeller i form av økt statliggjøring eller regionalisering av enkelte oppgaver, så er kommunenes evne til å koble ressursbruk mot lokale behov, og til å «rasjonere», dvs. avstemme innbyggernes forventninger og særinteresser mot en større ressursmessig helhet, funksjoner som det ikke er lett å se andre at andre forvaltningsnivåer vil klare å ivareta med større suksess.

Men kommunene sørger ikke bare for velferdstjenester til befolkningen. Også som samfunnsutvikler har kommunen en viktig rolle å spille. Og også i denne funksjonen er lokal forankring og innsikt viktig, men samtidig slik at det må avveies mot behovet for å lykkes med utvikling i et større regionalt og nasjonalt perspektiv – og i et nært samspill mellom de to øvrige forvaltningsnivåene. Bedre veier og kortere reisetid har gjort det mer og mer vanlig å krysse kommunegrenser på vei fra hjem til jobb, og den gjensidige avhengigheten mellom kommunene er større enn noen gang tidligere. Fremtidens kommuner må kunne møte disse endringene og kravene.”

Så er spørsmålet; er vi i posisjon til å kunne møte disse endringene? Som tidligere nevnt så har Lund i dag 3 alternativer for fremtidig kommuneinndeling:

Alt 1: Å etablere en ny kommune sammen med Eigersund og Sokndal

Alt 2: Å etablere en ny kommune sammen med Flekkefjord.

Alt 3: Å fortsette som egen kommune.

Faglig sett så vurderer jeg det slik at det er alternativ 3 som i minst grad gir svar på de utfordringene kommunen står overfor i fremtiden. Krav til både kapasitet og kompetanse vil sannsynligvis øke fremover, noe som gjør det utfordrende for Lund kommune å kunne holde fram som egen kommune. Ved å gå inn for alternativ 1 vil kommunen ikke få andel av engangs og reformstøtte på 25 mill, samt at de årlige overføringene fra staten blir 2,5 mill kr pr år mindre enn i dag*. (*Det tas forbehold om endringer ifm behandlingen forslag til nytt inntektssystem). Fylkesmannen har

Alternativ 1 er det som fremstår som mest økonomisk robuste, en får beholde dagens nivå på overføringer, og en får til sammen 55 mill i reform og engangsstøtte. Dette alternativet legger opp til å samle alle rådhusfunksjoner i nytt administrasjonsbygg i Eigersund.

Ved alternativ 2 får en beholde dagens nivå på overføringer, og en får til sammen 25 mill i reform og engangsstøtte. Rådhusfunksjonene deles, ved at det ved dagens rådhus på Moi lokaliseres stab og saksbehandlere innen tekniske tjenester/samfunn og teknikk (plan, miljø, byggesak, oppmåling). Begge de to opprinnelige rådhusene skal utnyttes effektivt og gi plass for kommunale kompetansestillinger på samme nivå, relativt sett, som ved tidspunktet for sammenslåingen. Oppfølging av dette prinsippet kan bety omfordeling også av andre funksjoner og tjenester.

Oppsummert, så synes alternativ 2 (Flekkefjord) å være det beste alternativet for Lund. Dette vurdert både i forhold intensjonene i reformen, økonomiske konsekvenser for Lund og hva en får beholde av arbeidsplasser.

2. Vurdering resultat av folkeavstemningen:

Resultatet av folkeavstemningen viser at 76,8% har stemt nei til sammenslåing, og ønsker at Lund skal fortsette som egen kommune. På følgende spørsmål på stemmeseddelen: *Dersom det likevel skulle bli aktuelt å etablere en ny kommune sammen med andre, vil du da velge...*

Her har 17,7 % svart Eigersund og Sokndal, 31,4 % har svart Flekkefjord, mens 27,7 % ikke ønsker noen av disse.

12,7 % av velgerne har stemt ja til å etablere en ny kommune sammen med Flekkefjord. Dersom en summerer ja til Flekkefjord stemmene og "NEI, men ja til Flekkefjord" stemmene så får en til sammen 44,1 % (12,7+31,4). For Eigersund og Sokndal alternativet gir samme regneøvelse en oppslutning på 27,8%, altså klart lavere enn Flekkefjord alternativet.

Resultatet av folkeavstemningen kan tolkes som at de fleste vil at Lund skal fortsette som egen kommune, men at det nest beste alternativet er å etablere en ny kommune sammen med Flekkefjord.

3. Samlet vurdering:

I rådmannens forslag til vedtak er det tatt hensyn til den faglige vurderingen, vurderingen av folkeavstemningsresultatet og følgende avsnitt i "Notat til formannskapet":

Dersom det skulle bli flertall i folkeavstemningen for at Lund fortsetter som egen kommune, bør en i kommunestyrevedtaket den 16.06 også ha med et tilleggspunkt som sier noe om det innbyggerne subsidiært gir uttrykk for i avstemningen. Ved å ta med et slikt tilleggspunkt vil en kunne øke kommunens påvirkningsmuligheter i den videre prosess

ØKONOMISKE KONSEKVENSER:

I vedlegget "Momentliste i førebuingane fram til endeleg vedtak om ny kommunestruktur" ber fylkesmannen om en vurdering av økonomisk status i kommunen, både i dagens kommune og i alternativene til ny kommune. Videre ber fylkesmannen oss vurdere om kommunen er bærekraftig og godt rustet for fremtiden. Avslutningsvis ber fylkesmannen om å; "Vurdere eigen kommune sin handlefridom – framtidig investeringsbehov osv."

Økonomisk status i dag:

Økonomisk status i dag er, kort oppsummert, at Lund kommune er en skattesvak kommune med stram økonomi, men også med muligheter til å kunne styrke økonomien fremover. Kommunen er relativt økonomisk sårbar. Ved å fortsette som egen kommune får en ca 2, 5 mill mindre i overføringer fra staten pr år. Dette sammen med for eksempel en økning i antall ressurskrevende brukere medfører fare for at kommunens drift vil gå med underskudd.

Mulighetene til å kunne styrke økonomien ligger både i at det er mulig å gjennomføre kostnadsreducerende tiltak (reduere utgifter på enkelte tjenesteområder), samt muligheter for økte inntekter i form av f. eks eiendomsskatt fra vindkraftanlegg.

I de to alternativene til å danne ny kommune, både Eigersund /Sokndal og Flekkefjord alternativet vil en beholde dagens nivå på overføringene i 15 år, deretter vil det være en nedtrapping over 5 år. I tillegg vil en få reform og engangsstøtte. Begge disse to alternativene vil samlet generere mer penger inn til kommunene. Imidlertid vil kostnader til etablering av ny kommune legge beslag på store deler av de ekstra inntektene.

Er kommunen din bærekraftig og økonomisk godt rusta for framtida?

Budsjettprosessen de senere år har vært preget av å først og fremst få til et budsjett som er i balanse. Det har vært lite fokus på avsetning til fonds til å dekke fremtidige behov Dette er lite bærekraftig, og det er økonomisk utfordrende. Som nevnt i forrige avsnitt er det dog muligheter for både fremtidige kostnadsreduksjoner og inntektsøkninger, dette kan i noen grad gjøre oss noe bedre rustet for fremtiden.

Vurder din egen kommune sin handlefriidom – framtidig investeringsbehov osv?

I økonomiplanen for 2017 -2019 er det planlagt investeringer på til sammen ca 20 mill. Kommunen har relativ lav lånegjeld, målt i gjeld pr innbygger. Rentenivået er spådd å være lavt i lang tid fremover, så det synes som om kommunen har relativt greit handlingsrom til å kunne gjennomføre planlagte investeringer.

De økonomiske utfordringene fremover ved å fortsette som egen kommune synes først og fremst å være knyttet til nivået på overføringene fra staten, utviklingen i antall ressurskrevende brukere, demografisk utvikling, samt hvilke nye oppgaver kommunen blir pålagt og finansieringen av disse oppgavene.

Ståle Kongsvik
rådmann

Vedlegg:

Dok.nr	Tittel på vedlegg
131797	Null alternativet - rådmannens utredning 14.04.16.pdf
131798	Prospekt Ny kommune Flekkefjord Lund signert.pdf
131799	Prospekt Ny kommune Sokndal - Eigersund - Lund revidert 02 03 16.pdf
131968	Notat til formannskapet 25.05.16.pdf
131970	VALGPROTOKOLL - endelig.pdf
131991	Momentliste i førebuingane fram til endeleg vedtak... med svar frå rådmannen..pdf